

УДК: 339.5 (477+536.2)

Ірина Мудрієвська

**РОЗВИТОК ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН
УКРАЇНИ З ОБ'ЄДНАНИМИ АРАБСЬКИМИ ЕМІРАТАМИ**

У статті досліджено основні складові розвитку українсько-еміратських економічних взаємовідносин. Простежено політичний діалог, рівень товарообігу між Україною та Об'єднаними Арабськими Еміратами. Звернуто увагу на пріоритети діяльності Міжурядової українсько-еміратської комісії з питань торговельно-економічного співробітництва. Окреслено перспективні напрями та шляхи оптимізації подальшої двосторонньої співпраці.

Ключові слова: Україна, Об'єднані Арабські Емірати, економічні двосторонні відносини, товарообіг, Міжурядова українсько-еміратська комісія з питань торговельно-економічного співробітництва.

На початку XXI ст. Об'єднані Арабські Емірати (ОАЕ) демонструють світу динамічний розвиток свої держави. Керівництво ОАЕ зуміло створити сприятливі умови для бізнес-клімату, ліберального торговельного режиму та розвитку різноманітного приватного сектору, заохотити закордонні інвестиції. Їх банкова сфера є гнучка і стійка одночасно. Ефективність роботи фіскальної системи може слугувати прикладом для інших країн. За 2016 р. ВВП ОАЕ склав 647,8 млрд дол. США, ВВП на душу населення 67,617 дол. США [1, с. 335–336].

Згідно дослідження впливового щорічного видання “Індекс економічної свободи” (“Index of Economic Freedom”), яке готує “Heritage Foundation” – стратегічний дослідницький інститут США, у рейтингу країн світу за економічною свободою (спеціальний показник, який базується на понад 10-ти індексах: свобода бізнесу, торгівлі, інвестицій, трудових відносин, захист прав власності та ін., які оцінюються за шкалою балів) ОАЕ посіли 8-е місце у світі і 1-е серед країн Середнього Сходу і Північної Африки [1, с. 303].

Згідно дослідження Світового банку, відображеного в щорічному виданні “Doing Business 2017”, економіка ОАЕ займає 26 позицію у рейтингу 190 економік світу за легкістю ведення бізнесу [2, с. 7].

Відповідно до “Global Competitiveness Report 2016” (“Звіт про глобальну конкурентоспроможність 2016 р.”), підготовленого Всесвітнім економічним форумом (Давос, Швейцарія) економіка ОАЕ зайняла 16 позицію у світі та 1 у регіоні серед 138 економік світу і відповідно зберігає свої позиції у 20-ї найсильніших економік світу [3].

Зацікавленість України та ОАЕ у розвитку торговельно-економічного співробітництва обумовлюється їхньою відносною географічною близькістю, взаємовигідним і взаємодоповнюючим характером економічних інтересів та можливостей. попитом на українську продукцію (насамперед металургії, сільського господарства та машинобудування), значним інвестиційним потенціалом ОАЕ.

Актуальність проблеми дослідження визначається стратегічно важливим геополітичним значенням та економічним потенціалом ОАЕ, виявленням можливостей двостороннього співробітництва України та ОАЕ.

Зовнішньоекономічні відносини України з Об'єднаними Арабськими Еміратами є надзвичайно цікавим, але мало вивченим питанням. Складові цієї проблематики вкраплені в дослідження в цілому регіону Близького та

Середнього Сходу. Значним внеском у дослідження цього регіону стали праці О. Воловича, С. Гуцала, О. Коппель, В. Нагайчука, Б. Парахонського, Р. Петюра, Л. Скороход, Ю. Скорохода, В. Шведа та ін. Серед вітчизняних досліджень, які зосереджують свою увагу на економічних аспектах відносин України з країнами Перської затоки, в тому числі і з Об'єднаними Арабськими Еміратами варто виокремити роботи М. Абумуфреха [4], О. Воловича, В. Макуха [5].

Мета наукової розвідки полягає у простеженні основних тенденцій та специфіки зовнішньоекономічних відносин України з ОАЕ.

З огляду на наявність серйозних конкурентів, що мають тривалі й міцні зв'язки з арабськими країнами, в тому числі і з ОАЕ, Україні – порівняно молодій незалежній державі – не так просто зайняти своє місце на ринку ОАЕ і стати потужним торговельним партнером. Згідно звіту Міністерства економіки ОАЕ головними торговельними партнерами у 2015 р. для ОАЕ були Китай, США, Індія, Німеччина, Японія, Велика Британія, Італія, Південна Корея, Швейцарія, Франція [6, с. 27].

Дипломатичні відносини між Україною та Об'єднаними Арабськими Еміратами були встановлені у грудні 1992 р. У квітні 1993 р. відбувся перший візит до ОАЕ урядової делегації на чолі з Прем'єр-міністром України Л. Д. Кучмою, в результаті якого відбулися плідні переговори щодо започаткування двостороннього співробітництва. У січні 1994 р. розпочало свою діяльність Посольство України в ОАЕ.

Упродовж 1994-2001 рр. двосторонні відносини розвивалися за рахунок обміну численними делегаціями урядового та відомчого рівнів.

У 1995 р. була укладений Договір між Урядом України та Урядом ОАЕ про економічне, торговельне та технічне співробітництво, а в 1996 р. було парафоровано ще дві угоди в сфері економіки (про уникнення подвійного оподаткування та про взаємний захист інвестицій).

Візити Президентів України в січні 2003 р. Л. Д. Кучми та в листопаді 2009 р. В. А. Ющенко до ОАЕ надали імпульсу переговорному процесу між Україною та ОАЕ в політичній, торговельно-економічній, військово-технічній, науково-технічній та гуманітарній сферах, а також створення умов для подальшого розвитку механізмів двостороннього співробітництва [7].

Офіційні відносини між країнами у 2010 р. були відмічені знаковою подією, якою став перший в історії двосторонніх відносин офіційний візит члена правлячої родини ОАЕ до України – Голови офісу Спадкоємного принца Абу Дабі, Керуючого директора Інвестиційної адміністрації Абу Дабі (ADIA) шейха Хамеда бін Заїд Аль Нагаяна. Під час візиту еміратський посадовець був прийнятий Президентом України і мав зустрічі з Прем'єр-міністром України, Міністром закордонних справ України, Міністром палива та енергетики України.

18–19 травня 2011 р. відбувся перший в історії двосторонніх відносин офіційний візит в Україну Міністра закордонних справ ОАЕ шейха Абдулли бін Заїд Аль Нагаяна. За результатами була започаткована робота Міжурядової комісії з питань торговельно-економічного та технічного співробітництва – механізму, який дає можливість вивести співробітництво між Україною та ОАЕ на якісно новий рівень [7].

Утворення Міжурядової українсько-еміратської комісії з питань торговельно-економічного та технічного співробітництва передбачено Угодою між Урядом України та Урядом ОАЕ про економічне, торговельне та технічне співробітництво від 20 березня 1995 р.

Основними пріоритетами діяльності Комісії стали:

- розгляд можливостей лібералізації двосторонньої торгівлі, збільшення її обсягів, покращення товарної структури та балансу торгівлі шляхом укладення угоди про вільну торгівлю;

- активізація інвестиційної співпраці. У цьому контексті важливим вбачається більш тісна співпраця українських державних та приватних установ з партнерами з ОАЕ, спільне визначення пріоритетів для діяльності в Україні;
- співробітництво в галузі промисловості, зокрема спільної реалізації проектів у металургійній, нафтогазовій та нафтохімічній, будівельній, авіаційній, аерокосмічній, енергогенеруючій галузях;
- взаємодія у галузі будівництва, участь двох сторін у реалізації інфраструктурних проектів як в Україні, так і в ОАЕ;
- розвиток співробітництва у банківсько-фінансовій сфері (заслуговує на увагу проект створення українсько-еміратського банку, що сприятиме розвитку торгівлі і взаємному інвестуванню);
- розвиток співпраці у сфері телекомунікацій та укладення Меморандуму про співробітництво у телекомунікаційній сфері;
- розширення договірно-правової бази, а саме угод економічного блоку для співробітництва у бюджетній, податковій та фінансовій сферах [8].

23–24 лютого 2015 р. Президент України П. О. Порошенко здійснив візит до ОАЕ, в ході якого провів зустрічі з Віце-президентом, Прем'єр-міністром ОАЕ шейхом Мухаммадом бін Рашид Аль Мактумом та Спадкоємним принцом Абу Дабі, заступником Верховного головнокомандувача Збройних сил ОАЕ шейхом Мухаммадом бін Заїд Аль Нагайном. Президент також відвідав міжнародну виставку озброєнь та військової техніки IDEX–2015, яка проходила в Абу Дабі [7]. У ході виставки українські підприємства-виробники підписали декілька важливих контрактів. Важливою подією стало підписання Угоди про військово-технічне співробітництво між Урядами України та ОАЕ, яка полегшить та унормує українсько-еміратську співпрацю у військово-технічній галузі (в лютому 2017 р. Кабінет Міністрів України затвердив вище згадану угоду). П. О. Порошенко назвав успішним свій робочий візит до ОАЕ, відзначивши важливість проведення переговорів і досягнутих домовленостей.

Україна є активним учасником численних міжнародних виставок з продовольчої, будівельної, нафтогазової галузі, озброєнь і технологій безпеки, які проходять на території ОАЕ. Це сприяє демонстрації економічного потенціалу України та свідчить про її готовність до розвитку співпраці з ОАЕ та іншими країнами Перської затоки.

У січні 2016 р. Перший віце-прем'єр-міністр - Міністр економічного розвитку і торгівлі України С. І. Кубів зустрівся із Султаном бін Саїд Аль Мансурі, Міністром економіки Об'єднаних Арабських Еміратів під час 23-го Саміту Партнерства-2017, який пройшов в Індії. Сторони обговорили можливості для посилення співпраці у торговельно-економічній сфері, енергетиці та енергоефективності, галузі охорони здоров'я, а також інвестицій та інновацій.

Султан бін Саїд Аль Мансурі зазначив, що підтримка малого та середнього бізнесу завдяки інноваційним рішенням сприяє стрімкому економічному ефекту, особливо з урахуванням світових тенденцій до цифровізації та глобалізації торгівлі. Тому для ОАЕ суттєвий інтерес становить підтримка та інвестиції у малий і середній бізнес в інших країнах, зокрема і в Україні. Міністр економіки ОАЕ запропонував напрацювати дорожні карти для співпраці між ОАЕ та Україною у сфері АПК, енергетики та енергоефективності, а також охорони здоров'я і проектів підтримки приватного підприємництва [9].

ОАЕ є важливим торговельно-економічним партнером України. Свідченням цього також є те, що за 2015 р. 26,98 % обсягу товарообігу України з країнами РСАДПЗ (Рада співробітництва арабських держав Перської затоки) (1331,886 млн дол. США) припадає на обсяг зовнішньої торгівлі з ОАЕ (359,375 млн дол. США). Хоча найбільша частка 68,06 % від торгівлі товарами нашої країни з країнами РСАДПЗ припадає на товарообіг з Королівством Саудівська Аравія

(906,521 млн дол. США), рівень товарообігу з ОАЕ в 5,5 разів перевищує обсяги з рештою країн вже згаданого об'єднання (Держава Катар, Держава Кувейт, Королівство Бахрейн, Султанат Оман) [10].

За результатами 2015 р. ОАЕ стали найбільшим українським партнером за рівнем торгівлі послугами у регіоні Перської затоки. Так, на частку обсягів торгівлі послугами України з ОАЕ припадає 92,78 % (294,05 млн дол. США) від усієї торгівлі послугами з країнами РСАДПЗ (316,928 млн дол. США) [10].

За результатами 2016 р. обсяг торгівлі товарами між Україною та ОАЕ склав 341 млн дол. США (експорт – 277,6 млн дол. США, імпорт – 63,4 млн дол. США).

Основні статті українського експорту до ОАЕ: чорні метали, жири та олії тваринного або рослинного походження, реактори ядерні, котли, машини, молоко та молочні продукти, яйця птиці, натуральний мед. Основу імпорту в Україну з ОАЕ складають пластмаси та полімерні матеріали, реактори ядерні, котли, машини, кава та чай, а також сіль, сірка, каміння [11].

Загальний обсяг торгівлі послугами між Україною та ОАЕ за 2016 р. склав 269 млн дол. США.

Обсяг експорту послуг з України до ОАЕ за 2016 р. становив 170 млн дол. США. За обсягами у структурі експорту переважають транспортні послуги, послуги з ремонту та технічного обслуговування, ділові послуги та ін. Впродовж 2016 р. Україна імпортувала з ОАЕ послуг на суму 99 млн дол. США. Перше місце за обсягами імпорту займають послуги, пов'язані з подорожами. Далі – ділові та транспортні послуги [11].

Обсяг прямих інвестицій в економіку України з ОАЕ станом на 31 грудня 2015 р. склав 30,3 млн дол. США [11].

Аналіз стану торговельно-економічних відносин України з ОАЕ свідчить про те, що після щорічного зростання обсягів торгівлі товарами і послугами між двома країнами упродовж 2010–2013 рр., починаючи з 2014 р. відбулося зниження рівня товарообігу. Сальдо торговельного балансу між Україною та ОАЕ є позитивним, причому спостерігається значне переважання обсягів експорту над імпортом (таблиця 1, таблиця 2).

Таблиця 1 Зовнішня торгівля України товарами з Об'єднаними Арабськими Еміратами (млн дол. США) [10; 11]

Рік	Товарообіг	Експорт	Імпорт	Сальдо
2010	325,9	275,1	50,8	224,3
2011	467,4	394,3	73,1	321,2
2012	482,3	414,2	68,1	346,1
2013	519,1	450,5	68,6	381,9
2014	461,6	394,9	66,7	328,2
2015	359,3	301,7	57,6	244,1
2016	341	277,6	63,4	214,2

Таблиця 2 Зовнішня торгівля України послугами з Об'єднаними Арабськими Еміратами (млн дол. США) [10; 11]

Рік	Обсяг торгівлі	Експорт	Імпорт	Сальдо
2010	119,3	69,4	49,9	19,5
2011	120,8	58,9	61,9	-3
2012	171	84,8	86,2	-1,4
2013	369	250,4	118,6	131,8
2014	313,6	221,1	92,5	128,6
2015	294	204,7	89,3	115,4
2016	269	170	99	71

Незважаючи на продовження зменшення товарообігу в 2016 р., все ж таки існують реальні перспективи активізації економічного співробітництва шляхом збільшення обсягів та диверсифікації складових номенклатури взаємної торгівлі, а також активізації інвестиційного співробітництва.

Для української сторони вкрай важливою є можливість презентувати Україну через бізнес, покращити її інвестиційну привабливість, що необхідно для зміцнення економіки. Адже ОАЕ – це одне з найбільших джерел інвестицій в світі. Бізнесмени з ОАЕ найчастіше зацікавлені в інвестиціях в ІТ сферу, сільське господарство, телекомунікації, машинобудування.

Обговорення можливостей залучення інвестицій з ОАЕ в проекти в Україні було обговорено при зустрічі Президента України П. О. Порошенка і Прем'єр-міністра України В. Б. Гройсмана з Султаном Ахмед бін Салімом, Головою ради директорів та Головним виконавчим директором групи компаній DP World (Об'єднані Арабські Емірати) в жовтні 2016 р. П. О. Порошенко зазначив, що при Президентові України утворена Національна інвестиційна рада, приєднатися до якої Глава держави запросив Султана Ахмеда бін Саліма.

Султан Ахмед бін Салім відзначив велику зацікавленість в розвитку співпраці з Україною, що має величезний транспортний ресурс та значний людський потенціал, а також додав, що ОАЕ сприймають Україну як державу, яка може поєднати їх з Європою. І тому інвестори з ОАЕ виявляють зацікавленість до роботи в Україні [12].

Гройсман В. Б. наголосив на тому, що особливо українська сторона зацікавлена в розвитку інфраструктури, логістичних можливостей, портової інфраструктури. Прем'єр-міністр України запросив представників Об'єднаних Арабських Еміратів взяти участь у приватизації державних підприємств, що розпочинається в Україні.

Султан Ахмед бін Салім повідомив, що під час зустрічі із Міністром інфраструктури України В. В. Омеляном було підписано лист про наміри, відповідно до якого домовлено про співпрацю компанії P&O Maritime з Одеським морським портом. Також було підписано Меморандум про співпрацю із DP World, зокрема щодо розвитку портової галузі України [13].

Компанія DP World була створена у 2005 р. і здійснює управління 77-а діючими логістичними як морськими, так і континентальними терміналами та 50-а суміжними підприємствами у 40-а країнах світу на шести континентах та є одним із найбільших у світі портових операторів. У компанії працюють 37 тисяч співробітників із 110-ти країн світу [12; 13].

Важливим напрямом двосторонньої торговельно-економічної співпраці є торгівля продукцією агропромислової сфери, оскільки в рамках реалізації

“програми продовольчої безпеки” країни Близького Сходу приділяють цьому напрямку особливу увагу [14]. У 2016 р. експорт української аграрної продукції до ОАЕ склав 123 млн дол. США. Експортувались: олія – 66,6 млн дол. США, яйця – 20,5 млн дол. США, зернові злаки – 12,3 млн дол. США, м'ясо та субпродукти – 6,5 млн дол. США. Імпорт склав – 10,6 млн дол. США. Основні продукти імпорту: кава, чай, мате – 9,5 млн дол. США, тютюн – 0,7 млн дол. США [15].

У лютому 2016 р. відбулася робоча зустріч представників Міністерства аграрної політики та продовольства України, Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України, Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів і захисту споживачів з представниками Міністерства навколишнього середовища та водних ресурсів Об'єднаних Арабських Еміратів.

Під час зустрічі було обговорено поглиблення співпраці між Україною та ОАЕ в рамках Всесвітньої організації охорони здоров'я, налагодження швидкої процедури взаємного доступу харчових продуктів та визначено стратегію співпраці в сфері безпечності харчових продуктів на майбутнє.

У ході перемовин українська сторона була поінформована про зняття заборони на експорт яловичини з України, а також про затвердження для експорту на свій ринок підприємств, які мають право експорту до ЄС м'яса птиці [16].

Сторони підписали ветеринарні сертифікати на експорт яловичини та м'яса овець з України до ОАЕ, що є підтвердженням права експорту України зазначеної продукції на цей ринок. Українська сторона під час зустрічі передала проекти ветеринарних сертифікатів на експорт молока та молочних продуктів, риби та рибних продуктів, а також яєць до ОАЕ.

Під час зустрічі було домовлено оперативно відпрацювати ветеринарний сертифікат на експорт з України меду та сертифікати на експорт кондитерської продукції, плодоовочевої консервації, тощо.

Зі свого боку представники ОАЕ висловили зацікавленість щодо експорту в Україну традиційних продуктів, які виробляються в ОАЕ, зокрема молока верблюдів та риби [16].

Однак, варто зауважити, що з лютого 2017 р. в ОАЕ введені нові правила контролю для продукції Халяль. Таким чином, українські органи та центри сертифікації, що видають сертифікати “Халяль” повинні пройти процедуру реєстрації в Управлінні Стандартизації і Метрології ОАЕ (ESMA). Це може зайняти певний проміжок часу, упродовж якого українські сертифікати не будуть діяти [17].

У лютому 2017 р. під час зустрічі заступника Міністра аграрної політики та продовольства О. В. Трофімцевої з Міністром зміни клімату та навколишнього середовища ОАЕ Тані Ахмедом Аль Зеюді була обговорена можливість опрацювання меморандуму про взаєморозуміння або рамкової угоди про співпрацю між міністерствами обох країн, з метою формування пріоритетних напрямків співпраці та полегшення вирішення окремих робочих питань, таких як сертифікація продукції Халяль тощо [15].

Таким чином, для двосторонніх економічних відносин між Україною та ОАЕ характерний поступовий розвиток. За нашим баченням, для подальшої активізації співробітництва доцільно організувати проведення таких заходів у цьому напрямі:

- регулярні зустрічі Міжурядової українсько-еміратської комісії з питань торговельно-економічного співробітництва, підписання відповідних міждержавних угод, які сприятимуть поглибленню економічних відносин України з ОАЕ;

- розвивати міжпарламентські зв'язки, зокрема обмін візитами міжпарламентських груп, організація зустрічей парламентаріїв з профільними міністерствами та представниками бізнесу;

- оскільки левову частку структури зовнішньої торгівлі України з ОАЕ складають сировинні ресурси, тому перспективним для обговорення та подальшого опрацювання вбачається вивчення можливостей співробітництва в нафтовій галузі (нафтопереробка та нафтопостачання, будівництво й ремонт нафтопроводів), машино- та суднобудуванні, капітальному будівництві, аграрному секторі, нетрадиційній енергетиці, транспортній, харчовій та хімічній галузі [4, с. 32]. З цією метою доцільно було б започаткувати роботу щодо відкриття в ОАЕ представництв українських підприємств та компаній, які діють в сферах, де Україна має передові технології (машинобудування, нафтогазовий та військово-промисловий комплекси, будівельна галузь);

- проведення спільного бізнес-форуму з метою презентації можливостей металургійної промисловості України, налагодження прямих зв'язків із місцевими споживачами металопродукції;

- доцільним є аналіз кон'юнктури ринку ОАЕ на короткострокову та довгострокову перспективу для знаходження механізмів просування української сільськогосподарської продукції до країни із урахуванням як потреб ОАЕ так і пропозицій вітчизняного агропромислового комплексу для забезпечення взаємовигідної співпраці. Згідно з останніми статистичними даними, експорт в ОАЕ становив 0,7% від загального обсягу експорту сільськогосподарської продукції України упродовж одинадцяти місяців 2016 р. [17];

- розглянути можливість залучення інвесторів з ОАЕ для створення сільськогосподарських об'єктів для вирощування зернових на українській території;

- для поліпшення інвестиційного клімату доцільним є модернізація національної юридичної та інституціональної бази врегулювання іноземних інвестицій шляхом впровадження міжнародних норм та стандартів, що, в свою чергу, сприятиме гармонізації законодавства та залученню інвестицій як з ОАЕ так і інших країн Перської затоки.

У цілому для взаємовигідного торговельно-економічного партнерства України та ОАЕ існує значний потенціал. Головною метою повинно стати використання цього потенціалу і пошук оптимальної моделі політичного та економічного співробітництва. Механізмом економічної взаємодії є Міжурядова українсько-еміратська комісія з питань торговельно-економічного співробітництва.

Україна може запропонувати якісні, але дешевші товари і послуги порівняно з європейськими. В той самий час для нашої країни, яка проводить реформи, корисним може стати досвід ОАЕ, зокрема роботи фіскальної служби та створення індустріальних парків. До прикладу – Дубайська митниця (проходить більше 70% торгівлі ОАЕ) відповідно до “Global Competitiveness Report”, займає 3 місце в світі за ефективністю (після митниць Сінгапуру та Гонконгу).

ОАЕ входять в першу сімку країн світу з найбільшим ВВП по паритету купівельної спроможності [18]. Саме тому закріплення на ринках ОАЕ продукції українських виробників є вкрай важливим для вітчизняної економіки. Особливо це стосується тих складових товарної номенклатури, які є затребуваними в ОАЕ.

Список використаних джерел

1. 2017 Index of Economic Freedom / T. Miller, A.B. Kim, J.M. Roberts, B. Riley, T. Whiting / The Heritage Foundation. – Washington, D. C., 2017. – 474 p.
2. Doing Business 2017: Equal Opportunity for All / World Bank. – Washington, D.C., 2017. – 346 p.
3. UAE among top 20 economies: Global Competitiveness Report // Federal Competitiveness and Statistics Authority. – Mode of access: original.fcsa.gov.ua
4. Абулмұфрех Мурад. Порівняльна товарна і географічна структура експорту та імпорту України і

держав Перської затоки / Мурад Абулумфрех // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Сер.: Економічні науки. – 2014. – Вип. 37(1). – С. 27–33. 5. *Стратегія активізації співпраці України з країнами Перської затоки* : аналіт. доп. / [Волович О. О. та ін.; за ред. О. О. Воловича] ; Нац. ін-т стратег. дослідж., Регіон. філіал у м. Одесі. – О.: Фенікс, 2011. – 88 с. 6. *The Annual Statistical Report. For the year 2015. 5th Issue for the Year 2016.* Planning Decision Support Department // Ministry of Economy of the UAE. – Mode of access: www.economy.gov.ae 7. *Політичні відносини між Україною та ОАЕ* // Посольство України в Об'єднаних Арабських Еміратах. – Режим доступу: <http://uae.mfa.gov.ua/ua/ukraine-ae/diplomacy> 8. *Міжурядова комісія (Україна-ОАЕ)* // Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. – Режим доступу: http://www.ukrexport.gov.ua/ukr/mk_info/uae/1213.html 9. *Україна та ОАЕ розвиватимуть спільні інноваційні проекти у АПК, сфері енергетики та охорони здоров'я, розвитку МСБ* // Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=992b3a7d-59de-4550-9ffe-ee248f3aac38&title=UkrainaTaOaeRozvivatimutSpilniInnovatsiiniProektiUApkSferiEnergetikiTaOkhoroniZdorovia-RozvitkuMsb> 10. *Зовнішньоекономічна діяльність* // Державна служба статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/> 11. *Торговельно-економічне співробітництво між Україною та ОАЕ* // Посольство України в Об'єднаних Арабських Еміратах. – Режим доступу: <http://uae.mfa.gov.ua/ua/ukraine-ae/trade12> 12. *Україна відкрита для інвесторів із Арабських Еміратів – зустріч Президента з Головою ради директорів “DP World”* // Президент України. Петро Порошенко. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/news/ukrayina-vidkrita-dlya-investoriv-iz-obuyednanih-arabskih-emi-38446> 13. *Уряд залучить інвестиції з ОАЕ на розвиток транспортної інфраструктури України, – зустріч Володимира Гройсмана із керівником групи компаній DP World* // Урядовий портал. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249404258&cat_id=244276429 14. *Стан двосторонніх торговельно-економічних відносин між Україною та ОАЕ* // Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. – Режим доступу: http://www.ukrexport.gov.ua/ukr/torg_econ_vidn/uae/4771.html 15. *ОАЕ – важливий партнер для України в аграрній сфері в регіоні Перської затоки, – Ольга Трофімцева* // Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. – Режим доступу: <http://www.minagro.gov.ua/uk/node/23328> 16. *Держветфітослужба України поглиблює співробітництво між Україною та ОАЕ щодо збільшення взаємної торгівлі харчовими продуктами* // Державна ветеринарна і фітосанітарна служба України. – Режим доступу: <http://www.vet.gov.ua/node/5331> 17. *UFEB experts predict decline in Ukraine's food exports to UAE* // UKRINFORM. – Mode of access: <https://www.ukrinform.net/rubric-economics/2171974-ufeb-experts-predict-decline-in-ukraines-food-exports-to-uae.html> 18. *Швед В. А. Арабский вектор внешнеполитического курса Украины в системе современных вызовов* // Окно в Арабский мир. – Режим доступа: <http://arabmir.net/node/4784>.

Ирина Мудриевская

РАЗВИТИЕ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ ОТНОШЕНИЙ УКРАИНЫ С ОБЪЕДИНЕННЫМИ АРАБСКИМИ ЭМИРАТАМИ

В статье исследованы основные составляющие развития украинско-эмиратских экономических взаимоотношений. Прослежено политический диалог, уровень товарооборота между Украиной и Объединенными Арабскими Эмиратами. Обращено внимание на приоритеты деятельности Межправительственной украинско-эмиратской комиссии по вопросам торгово-экономического сотрудничества. Определены перспективные направления и пути оптимизации дальнейшего двустороннего сотрудничества.

Ключевые слова: Украина, Объединенные Арабские Эмираты, экономические двусторонние отношения, товарооборот, Межправительственная украинско-эмиратская комиссия по вопросам торгово-экономического сотрудничества.

Iryna Mudriyevska

DEVELOPMENT OF THE FOREIGN ECONOMIC RELATIONS OF UKRAINE AND THE UNITED ARAB EMIRATES

The article examines the main components of the development of the Ukrainian-Emirate economic relations. The political dialogue and the level of trade turnover between Ukraine and the United Arab Emirates have been traced. Attention is paid to the

priorities of the Intergovernmental Ukrainian-Emirates Commission on Trade and Economic Cooperation. The author identifies the prospective directions and ways to optimize further bilateral cooperation.

Key words: Ukraine, the United Arab Emirates, economic bilateral relations, trade turnover, Intergovernmental Ukrainian-Emirate Commission on trade and economic cooperation.